

ଅଜା ନାତିନାତୁଣୀଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ବସି ଗପ କରୁଥାନ୍ତି । ସ୍ଵର୍ଗର ଅପ୍ସରା ହୃଦ କୁଳରେ ନିଜର ବେଶ ବଦଳାଇ ବୁଲୁଥାଏ । ଗୋଟିଏ ଝିଅକୁ ପାଣି ପିଇବାକୁ ମାଗିଲା । ଝିଅଟି ପାଣି ଦେଲାନାହିଁ । ଅପ୍ସରା ରାଗିଗଲା ଓ ଅଭିଶାପ ଦେଲା ଯେ, କଥା କହିବା ବେଳେ ଗୋଟିଏ ଥରରେ ପାଟିରୁ ୨୧ ଟି ବେଙ୍ଗ ବାହାରିବ । କିଛି ସମୟପରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଝିଅ ପାଣି ନେଉଥିଲା । ଅପ୍ସରା ପାଣି ମାଗିବାରୁ ସେ ପାଣି ପିଇବାକୁ ଦେଲା । ଅପ୍ସରା ଖୁସି ହୋଇ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଲା । କଥା କହିବା ବେଳେ ଥରକେ ପାଟିରୁ ୧୮ ଟି ସୁନାମୋହର ବାହାରିବ । ପ୍ରଥମ ଝିଅଟି ୮ ଥର ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଝିଅଟି ୫ ଥର କଥା କହିଥିଲେ । ବେଙ୍ଗ ଅଧିକ ନା ସୁନାମୋହର ଅଧିକ ? ଅଜା ନାତିନାତୁଣୀଙ୍କୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଜା ମନେମନେ ହିସାବ କରିଦେଇଥାନ୍ତି । ନାତିନାତୁଣୀମାନେ ହିସାବ କରୁଥାନ୍ତି । ଅଜା କହିଲେ, “କମ୍ ସମୟରେ ହିସାବ କରି କହ । ଯିଏ ଆଗ ହିସାବ କରି କହିବ ତା’କୁ ପୂରସ୍କାର ମିଳିବ ।”

ଅଜା କହିଲେ - ୨୧ ଟି ବେଙ୍ଗର ଟି ଗୁଣର ଅର୍ଥ ୨୧ କୁ ଟି ଥର ମିଶାଇବା
ଅର୍ଥାତ୍ ୨୧ର ଟି ଗୁଣ = ୨୦ର ଟି ଗୁଣ + ଟି = ୧୭୦ + ଟି = ୧୭୧

୨୧ କୁ ଟି ରେ ଗୁଣିବା ଯାହା,
୨୦ଟି ଟି ରେ ଗୋଟିଏ ଟି
ମିଶାଇଦେବା ସହ ସମାନ ।

୧୮ ଟି ସୁନା ମୋହରର ୯ ଗୁଣ = ୧୮ ର ୧୦ ଗୁଣରୁ ୧୮ କମ୍ = ୧୮୦ - ୧୮ = ୧୬୨ ଟି ସୁନାମୋହର
ସମସ୍ତେ ତାଳି ମାରି କହିଲେ- ବାପ, ବାପ, ଅଜା ଆମର ବଡ଼ ଗଣିତଙ୍କ ।

- ପରଦିନ ପୁଣି ଅଜା ପିଲାଙ୍କୁ କହିଲେ, “ଆସ ଆଉ ଏକ ହିସାବ କରିବା”

୮ ଟି ଗାଇ ଓ ୯ ଟି ବଳଦର ୮ ଗୁଣ କେତେ ହେବ ?

$$8 \text{ ଟି ଗାଇର } 8 \text{ ଗୁଣ} = 8 \times 8 = 64 \text{ ଟି ଗାଇ}$$

$$9 \text{ ଟି ବଳଦର } 9 \text{ ଗୁଣ} = 9 \times 9 = 81 \text{ ଟି ବଳଦ}$$

ଏଠାରେ ଗାଇ ଓ ବଳଦ ଅଲଗା ତେଣୁ ଗୁଣିବାକୁ ହେଲେ ଅଲଗା ଅଲଗା ଭାବରେ ଗୁଣିବାକୁ ପଡ଼ିଆଏ । ସଂଖ୍ୟାରେ ବି ଏମିତି ହୁଏକି ?

ଆସ ୫ ୨ ର ଗୁଣ ନେବା । ଏଠାରେ ୫ ୨ ହେଉଛି ୫ ଦଶ ଓ ୨ ଏକ । ତେଣୁ ଗୁଣ କରିବାବେଳେ ୫ ଦଶର ଗୁଣ ଓ ୨ ଏକର ଗୁଣ ଅଲଗା ଅଲଗା ଗୁଣାଯାଏ । 5×2 ରେ ୫ ଦଶର ଗୁଣ ବା ୩୦ ଦଶ ଓ ୨ ଏକର ଗୁଣ ବା ୧ ୨ ଏକ ମିଳେ । ୧ ୨ ଏକ କୁ ୧ ଦଶ ୨ ଏକ କୁହାଯାଏ, ତେଣୁ ମୋଟ ୩୦ ଦଶ + ୧ ଦଶ ଓ ୨ ଏକ ବା ୩୧ ଦଶ ଓ ୨ ଏକ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ସଂଖ୍ୟାଟି ହେଉଛି ୩୧ ୨ ।

$$\text{ଅର୍ଥାତ୍ } 5 \times 2 = 31 2$$

ଉଦାହରଣ - ୧

ଗୋଟିଏ ପଡ଼ିଆରେ ୬୫ ଟି ଗାଇ ଚରୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଗୋଡ଼ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ହେବ ?

ସମାଧାନ :- ୬୫ ଟି ଗାଇର ଗୋଡ଼ ସଂଖ୍ୟା ଜାଣିବାକୁ ହେଲେ, ୬୦ ଟି ଗାଇର ଗୋଡ଼ସଂଖ୍ୟା ସହ ୫ ଟି ଗାଇର ଗୋଡ଼ସଂଖ୍ୟା ମିଶାଇ ଦେବା ।

$$60 \text{ ଟି ଗାଇର } \text{ଗୋଡ଼ } \text{ସଂଖ୍ୟା} = 60 \times 5$$

$$5 \text{ ଟି ଗାଇର } \text{ଗୋଡ଼ } \text{ସଂଖ୍ୟା} = 5 \times 5$$

$$\begin{aligned} \text{ତେଣୁ, } 65 \text{ ଟି ଗାଇର } \text{ଗୋଡ଼ସଂଖ୍ୟା} &= 60 \times 5 + 5 \times 5 \\ &= 300 + 25 = 325 \end{aligned}$$

ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର ।

$ \begin{array}{r} 65 \\ \times 5 \\ \hline 30 \rightarrow 5 \times 5 \\ 325 \rightarrow 60 \times 5 \\ \hline 325 \end{array} $	$ \begin{array}{r} 65 \\ \times 5 \\ \hline 30 \rightarrow (5 \text{ ଏକ} \times 5 = 25) \\ 325 \rightarrow (60 \text{ ଦଶ} \times 5 = 300) \\ \hline 325 \end{array} $
--	---

ଦୁଇଟି ଗୁଣନ ମଧ୍ୟରେ କ'ଣ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଅଛି କହ ।

ଆସ, ଏବେ ୧୩୫ର ଗୁଣ କେତେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ।

୧୩୫

$\times \quad \Gamma$

ଏହି ଗୁଣନରେ ୧୩୫ ଗୁଣ୍ୟ ଓ Γ ହେଉଛି ଗୁଣକ । $135 \times \Gamma$ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ୧୩୫କୁ Γ ଥର ମିଶାଇବା ତେଣୁ, $135 \times \Gamma = 135 + 135 + 135 + 135 + 135 + 135 + 135$ ୧୩୫କୁ Γ ଥର ମିଶାଇଲେ ଯୋଗଫଳ କେତେ ହେଉଛି ସ୍ଥିର କର ।

$$135 = 1 \text{ ଶହ} + 3 \text{ ଦଶ} + 5 \text{ ଏକ}$$

୧୩୫ର Γ ଗୁଣ ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ୧ ଶହର Γ ଗୁଣ, ୩ ଦଶର Γ ଗୁଣ ଓ ୫ ଏକ ର Γ ଗୁଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ।

ପ୍ରଥମ ସୋପାନ $5 \text{ ଏକ} \times \Gamma = \underline{\hspace{2cm}}$ ଏକ =   ଦଶ

ଦ୍ୱିତୀୟ ସୋପାନ $3 \text{ ଦଶ} \times \Gamma = \underline{\hspace{2cm}}$ ଦଶ =   ଶହ   ଦଶ

ତୃତୀୟ ସୋପାନ $1 \text{ ଶହ} \times \Gamma = \underline{\hspace{2cm}}$ ଶହ

ସମସ୍ତ ଗୁଣଫଳକୁ ତଳେ ଧାଡ଼ିରେ ଲେଖାଯାଇଛି, ତାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟକର ।

ହଜାର	ଶତକ	ଦଶକ	ଏକକ
୧	୩	୫	୫
$\times$		Γ	
		୪	୦
୨	୪		
Γ			
୧	୦	Γ	୦

→ ପ୍ରଥମ ସୋପାନ

→ ଦ୍ୱିତୀୟ ସୋପାନ

→ ତୃତୀୟ ସୋପାନ

ଏଠାରେ ଗୁଣ୍ୟର ଏକକ, ଦଶକ ଓ ଶତକ ଘରକୁ ଅଲଗା ଅଲଗା ଭାବରେ ଗୁଣକ ସହ ଗୁଣାଯାଏ ।

ଗୁଣନ କଲାବେଳେ

- * ସଂଖ୍ୟା ଦୁଇଟିକୁ ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଅନୁସାରେ ତଳକୁ ତଳ ସଜାଇ ରଖ ।
- * ଏକକ ଘରୁ ଗୁଣନ ଆରମ୍ଭ କର ।
- * ଗୁଣଫଳ ଏକ ଅଙ୍କରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲେ ଦଶକ ଘରକୁ ନିଆ ।
- * ତା'ପରେ ଦଶକ ଘରର ଗୁଣନ କାମ ଆରମ୍ଭ କରି ଦଶକ ଘରେ ଲେଖ । ଦଶକ ଘରର ଗୁଣଫଳ ଏକ ଦଶରୁ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲେ ବାମପଟ ଅଙ୍କରୁ ଶତକ ଘରେ ନେଇ ରଖ ।
- * ଏହିପରି ଗୁଣନ କାମ କଲାପରେ, ମିଶାଇ ଦିଆ ।
- * ଏକ, ଦଶ, ଓ ଶହ ଘରର କାମ କରି ସ୍ଥାନୀୟମାନ ଅନୁସାରେ ସଜାଇ ରଖ ।

କାଗଜ ପଟି ସାହାଯ୍ୟରେ ଗୁଣନ:

କାଗଜପଟି ସାହାଯ୍ୟରେ ଗୁଣନ କରି ମଧ୍ୟ ଗୁଣଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛେ ।

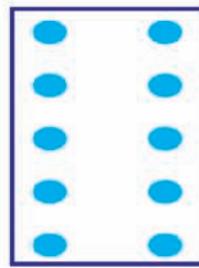
119×4 ର ଗୁଣଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ।

ଶହ

ଦଶ

ଏକ

ନୀଳ ବିନ୍ଦୁ କେତୋଟି ? 10 ଟି ଅର୍ଥାତ୍ 10 ଏକ ବା 1 ଦଶ

କଳା ବିନ୍ଦୁ କେତୋଟି ? 4 ଟି ଅର୍ଥାତ୍ 4 ଦଶ

ଲାଲ ବିନ୍ଦୁ କେତୋଟି ? 4 ଟି ଅର୍ଥାତ୍ 4 ଶହ

$$\text{ତେବେ } 119 \times 4 = 4 \text{ ଶହ} + 4 \text{ ଦଶ} + 1 \text{ ଦଶ}$$

$$= 4 \text{ ଶହ} + 4 \text{ ଦଶ}$$

$$= 470$$

☞ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଗୁଣନକୁ ଏହିପରି ନିଜେ କର ।

$$193$$

$$\times \quad 3$$

$$949$$

$$\times \quad 4$$

$$399$$

$$\times \quad 9$$

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ

୧. ଗୁଣଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

(କ) 19

$$\times \quad 1$$

(ଖ) 198

$$\times \quad 9$$

(ଗ) 190

$$\times \quad 8$$

(ଘ) 939

$$\times \quad 9$$

୨. ଶୁଣପାଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରି ଖାଲିଘର ପୂରଣ କର ।

x	୧୧୧	୨୨୨	୩୩୩	୪୪୪	୫୫୫	୬୬୬	୭୭୭	୮୮୮	୨୨୨	୧୦୦	୧୧୦	୪୪୪	୨୦୧	୪୦୪	୩୭୯
୧	୧୧୧						୭୭୭								
୨		୨୨୨													
୩															
୪															
୫															
୬															
୭															
୮															
୯															
୧୦				୪୪୪୦											୩୭୯୦

୩.	(କ) ଗୋଟିଏ ପାଣି ଟାଙ୍କିରେ ୭ ୨୦ ଲିଟର ଜଳ ଧରେ । ସେହିପରି ଟାଙ୍କି ଟାଙ୍କିରେ କେତେ ଲିଟର ଜଳ ଧରିବ ?	
	(ଖ) ଗୋଟିଏ ସିନେମା ହଲରେ ୨୮୪ ଜଣ ଦର୍ଶକ ବସି ସିନେମା ଦେଖିପାରିବେ । ସେହିଭଳି ୯ଟି ସିନେମା ହଲରେ କେତେ ଲୋକ ବସିପାରିବେ ?	
	(ଗ) ଗୋଟିଏ ଛାତ୍ରଙ୍କରେ ମୋଟରେ ୮୪୫ ଖଣ୍ଡ ପଥର ଲାଗିଛି । ସେହିଭଳି ୨୮ ଛାତ୍ରଙ୍କର ତିଆରି ପାଇଁ କେତେ ଖଣ୍ଡ ପଥର ଲାଗିବ ?	
	(ଘ) ଗୋଟିଏ ଧାଡ଼ିରେ ୧୧୭ ଟି ନଡ଼ିଆଗଛ ଲାଗିଛି । ୩୮ ଟି ଧାଡ଼ିରେ ମୋଟ କେତୋଟି ନଡ଼ିଆଗଛ ଲାଗିବ ?	

৪. মনে মনে হিসাব করি প্রশ্ন পাখরে থুবা কোটিরিটে উভর লেখ।

তুম শুল পাচের। তিআরি পাই লঠা দরকার হেবারু গ্রক্রে থরকু ১৯০০ লেখা এঁ ৪থর ৩
গ্রাক্ররে থরকু ৮০ টি লেখা এঁ ৭ থর লঠা আসিলা।

(ক) গ্রক্রে থরকু কেতে খণ্ড লঠা আসিথুলা ?

(খ) গ্রাক্ররে থরকু আসুথুবা লঠা সংজ্যা গ্রক্রে
থরকু আসুথুবা লঠা সংজ্যাঠাৰু কেতে কম ?

(গ) গ্রক্রে আসুথুবা লঠা সংজ্যা গ্রাক্ররে
৭ থর আসুথুবা লঠা সংজ্যা ঠাৰু কেতে বেশি ?

(ঘ) গ্রক্রে সমুদায় কেতে লঠা অশায়ালথুলা ?

(ঙ) গ্রাক্ররে সমুদায় কেতে লঠা আসিথুলা ?

৫. কেতে প্রকার রে ১৯ × ৯ র গুণনপ্ল নির্ণয় করিহেব, নিম্ন মাধ্যৰু বাছ।

(ক) $19 + 19 + 19 + 19 + 19 + 19 + 19 + 19 + 19$

(খ) $(90-1) + (90-1) + (90-1) + (90-1) + (90-1) + (90-1) + (90-1)$
 $+ (90-1) + (90-1)$

(গ) $(90 \times 9) - 90$

(ঘ) $(90 \times 9) - 19$

(ঙ) $(19 \times 10) - 19$

(ছ) $(90 \times 9) - 9$

$19 \times 9 = (90 \times 9) - 9$ কিম্বা $(19 \times 10) - 19$ এহা বি এক সহজ প্রক্রিয়া, যাহা
মাধ্যমে বিনা কাগজকলমে মনে মনে হিসাব করি গুণন করিহেব।

ଗୁଣନରେ ନିୟମ :

- ନିମ୍ନ ଗୁଣନ ପ୍ରକ୍ରିୟାଟିକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର ।

$$\text{ଉଦାହରଣ} - 1 \quad 9 \times 1 = 9 \quad 1 \times 9 = 9$$

$$\text{ଉଦାହରଣ} - 2 \quad 10 \times 1 = 10 \quad 1 \times 10 = 10$$

ଲକ୍ଷ୍ୟ କର, ପ୍ରଥମ ଉଦାହରଣରେ ୯କୁ ୧ସହ ଗୁଣିବାରୁ ଗୁଣଫଳ ୭୨ ହେଲା । ସେହିପରି ୧କୁ ୯କୁ ସହ ଗୁଣିବାରୁ ଗୁଣଫଳ ୭୨ ମଧ୍ୟ ହେଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ଉଦାହରଣରେ ୧୦କୁ ୧ରେ ଗୁଣିଲେ ଗୁଣଫଳ ଯାହାମିଳିଲା, ୧କୁ ୧୦ ସହ ଗୁଣିବାରୁ ଗୁଣଫଳ ମଧ୍ୟ ସେହି ସଂଖ୍ୟା ହେଲା । ଏଥରୁ ତୁମେ କ'ଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରୁଛ ଲେଖ ।

ଗୁଣ୍ୟ ଓ ଗୁଣକର କ୍ରମ ବଦଳାଇ ଗୁଣନ କଲେ ଗୁଣଫଳ ସମାନ ହୋଇଥାଏ ।

- ତଳେ ତିନୋଟି ସଂଖ୍ୟାକୁ କିପରି ଗୁଣନ କରାଯାଇଛି ଲକ୍ଷ୍ୟ କର ।

$$\text{ଉଦାହରଣ} - 1 \quad 9 \times 1 \times 9 = 9 \times 9 = 804$$

ଏଠାରେ ପ୍ରଥମେ ୯କୁ ୧ସହ ଗୁଣାଯାଇଛି । ମିଳିଥିବା ଗୁଣନ ଫଳ ସହିତ ୭କୁ ଗୁଣନ କରାଯାଇଛି ।

$$9 \times 1 \times 9 = 9 \times 81 = 804$$

ଏଠାରେ ପ୍ରଥମେ ୧କୁ ୭ସହିତ ଗୁଣାଯାଇଛି । ମିଳିଥିବା ଗୁଣନ ଫଳ ସହିତ ୯କୁ ଗୁଣନ କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ, ଉଭୟ ଉପାୟରେ ଗୁଣଫଳ ସମାନ ହେଉଛି ।

 ତୁମେ ସେହିଭଳି ୧୧×୪×୩ ଓ ୨୪×୨×୪ କେତେ ହେବ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ

୧. ମନେ ମନେ ହିସାବ କରି ଉତ୍ତର ଲେଖ :

(କ) 901×1	(ଖ) 804×4
(ଘ) 99×8	(ଘ) 999×1
(ଡ) 119×3	(ଚ) 810×1
(ଛ) 999×1	(ଜ) 999×9

9. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର : -

$$(କ) ୫୧୯ \times ୭ = (500 \times 7) + (\boxed{\quad} \times 7)$$

$$= \boxed{\quad} + \boxed{\quad} = \boxed{\quad}$$

$$(ଖ) ୧୯୯ \times ୪ = (\boxed{\quad} - 1) \times 4$$

$$= 900 \times \boxed{\quad} - 1 \times 4$$

$$= 100 - \boxed{\quad} = 199$$

ଗୁଣନରେ ସଂରଚନା

- ୯ର ଗୁଣନ କୁହୁକ

$$9 \times 1 = 9$$

$9 \times 9 = 1\Gamma$, ଏଠାରେ ଗୁଣପଳର ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ତି ୯

$9 \times ୩ = ୨୭$, ଏଠାରେ ଗୁଣପଳର ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ତି ୯

$9 \times ୪ = ୩୬$, ଏଠାରେ ଗୁଣପଳର ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ତି ୯

$9 \times ୯ = ୮୧$, ଏଠାରେ ଗୁଣପଳର ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକର ସମସ୍ତି ୯

$$9 \times ୧୧ =$$

$$9 \times ୧୨ =$$

$$9 \times ୨୩ =$$

କ'ଣ ଦେଖିଲ ?

- ନିମ୍ନ ସଂରଚନାକୁ ଦେଖ । ତୁମେ ଏହିପରି ୯କୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ସହ ଗୁଣନ କରି ମିଳୁଥିବା ଗୁଣପଳରେ ଅଙ୍କଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଗକର । କ'ଣ ପାଉଛ ଦେଖ ।

$$9 \times 1 = 9$$

$$9 \times 11 = ୯୯$$

$$9 \times ୧୧୧ = ୧୧୧ \times 9 = ୯୯୯$$

$$9 \times ୧୧୧୧ = ୧୧୧୧ \times 9 = ୯୯୯୯$$

☞ ତୁମେ ଏହି ସଂରଚନାକୁ ଆଗକୁ ବଡ଼ାଆ ।

- ଆସ, ୨ ଓ ୩ ର ଗୁଣନଖଦା ତିଆରି କରିବା :

୨ ର ଗୁଣନଖଦା ତିଆରି କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତି ଧାଡ଼ିରେ ୧ ରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ୨୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏଁ ସଂଖ୍ୟା ତଳକୁ ତଳ ଲେଖିବା । ଲକ୍ଷ୍ୟକର-

୧	୨	● ଏବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାଡ଼ିର ଡାହାଣ ପଟେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାରେ ମୁଣ୍ଡୁଳା ବୁଲାଇବା ।
୩	୪	● ଲକ୍ଷ୍ୟ କର, ଡାହାଣ ପାଖରେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି—
୫	୬	୨,୪,୬,୮,୧୦,୧୨,୧୪,୧୬,୧୮,୨୦
୭	୮	● ଏବେ, ତୁମେ ପୂର୍ବରୁ ଶିଖିଥିବା ୨ ର ଗୁଣନଖଦାକୁ ମନେ ପକାଅ ।
୯	୧୦	୨ ୪ ୬ ୮ ୧୦ ୧୨ ୧୪ ୧୬ ୧୮ ୨୦
୧୧	୧୨	୧ ୨ ୩ ୪ ୫ ୭ ୯ ୧୦ ୧୨ ୧୪
୧୩	୧୪	୨ ୨ ୨ ୨ ୨ ୨ ୨ ୨ ୨ ୨
୧୫	୧୬	● ୨ ର ଗୁଣନଖଦାରେ ଥିବା ଗୁଣଫଳଗୁଡ଼ିକ ବାମା ପଟେ ଥିବା ସଂଖ୍ୟା ସାରଣୀରେ ଅଛି କି ?
୧୭	୧୮	
୧୯	୨୦	

- ଆସ, ସେହିପରି ୩ ର ଗୁଣନ ଖଦା କରିବା ।

୧	୨	୩	● ଏଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧାଡ଼ିରେ କେତୋଟି ସଂଖ୍ୟା ଲେଖାଗଲା ?
୪	୫	୬	● ପ୍ରତିଧାଡ଼ିର ଡାହାଣ ପଟ ସଂଖ୍ୟାରେ ମୁଣ୍ଡୁଳା ବୁଲାଅ ।
୭	୮	୯	● ତୁମେ କେଉଁ କେଉଁ ସଂଖ୍ୟା ପାଇଲ ?
୧୦	୧୧	୧୨	● ଏବେ ସେହି ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ନଥର ଗୁଣନ ଖଦାକୁ ଲେଖ ।
୧୩	୧୪	୧୫	
୧୭	୧୬	୧୮	
୧୯	୨୦	୨୧	
୨୨	୨୩	୨୪	
୨୪	୨୬	୨୭	
୨୮	୨୯	୩୦	

☞ (କ) ୪, ୬, ୭ ର ଗୁଣନ ଖଦା ତିଆରି କର ।

☞ (ଖ) ତୁମେ ୧୧ ଓ ୧୩ ର ଗୁଣନ ଖଦା ତିଆରି କରି ପାରିବ କି ?

ଏବେ କହ— ଏପରି ଗୁଣନ ଖଦା ତିଆରି କରିବା ସହଜ ହେଉଛି କି ? କାହିଁକି ?